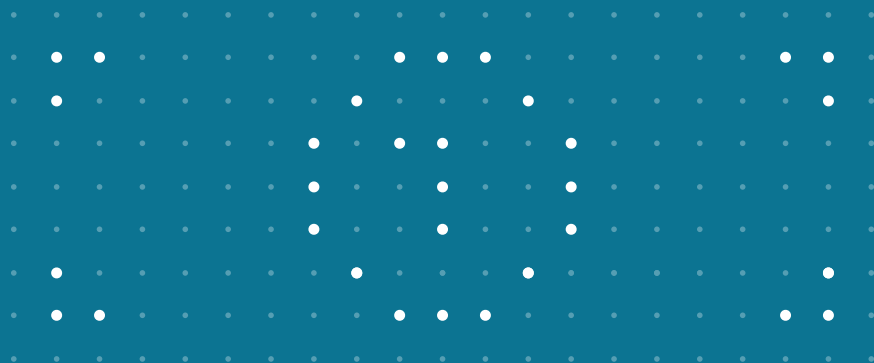

Przewodnik dla mikro, małych i średnich firm po tarczy finansowej PFR

Opis programu i warunki finansowania

Spis treści

1. Zagadnienia ogólne.....	5
2. Beneficjenci Programu	7
3. Procedura składania wniosków o wsparcie i udzielania wsparcia	15
4. Instrumenty Finansowe Programu.....	20
5. Wysokość udzielanego wsparcia finansowego i warunki jego zwrotu.....	25
6. Sprawozdawczość, monitorowanie.....	40
Wykaz skrótów i definicji	41

Wniosek o wsparcie w ramach Tarczy Finansowej PFR dla mikro, małych i średnich firm można złożyć wyłącznie drogą online w następujących bankach:

Opis programu i warunki finansowania

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce poradnik opisujący problematykę oraz wyjaśniający istotne kwestie praktyczne wynikające z Programu rządowego dotyczącego wsparcia finansowego Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w związku ze zwalczaniem skutków epidemii COVID-19 w Polsce w ramach rządowej Tarczy Antykryzysowej (zwany w dalszej części Poradnika „Programem”).

Poradnik ten stanowić ma kompleksowe źródło wiedzy o Programie i – w naszym zamyśle – docelowo ułatwić Państwu skorzystanie z oferowanego wsparcia. W trosce o Państwa wygodę, przygotowując Poradnik, staraliśmy się przedstawić wszelkie potencjalne problemy praktyczne w sposób przystępny i w możliwie jednoznaczny. Wyrażamy w związku z tym nadzieję, że sam Poradnik okaże się pomocnym narzędziem.

Jeśli mimo wszystko będą mieli Państwo jakiegokolwiek wątpliwości lub potrzebne będą odpowiedzi na inne nurtujące Państwa pytania, zachęcamy do skorzystania z formularza kontaktowego dostępnego na stronie internetowej <https://pfr.pl/tarcza.html>.

Dla przejrzystości, słowniczek z definicjami znajduje się na końcu Poradnika.

Zwracamy jednocześnie Państwa uwagę, że Poradnik ma charakter ogólny i nie stanowi porady prawnej, zaś ostateczna ocena sytuacji przedsiębiorcy będzie dokonywana w oparciu o całokształt okoliczności jego konkretnie dotyczących, z uwzględnieniem postanowień regulaminu Programu, jaki zostanie mu przedstawiony do akceptacji przed przystąpieniem do procedury udzielenia wsparcia w ramach Programu, oraz regulacji wewnętrznych PFR.

1. Zagadnienia ogólne

1.1. Informacje o Programie

Program jest programem rządowym wprowadzanym na podstawie Ustawy o SIR w celu wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które ucierpiały na skutek pandemii wirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19. Program zakłada, że podstawowym instrumentem wsparcia finansowego przedsiębiorstw będą subwencje finansowe, z których większa część (do 75% finansowania) będzie bezzwrotna po spełnieniu warunków określonych w Programie.

Program zakłada dwa rodzaje wsparcia finansowego w zależności od charakteru odbiorcy wsparcia:

- (i) **Tarcza Finansowa dla Mikrofirm**, obejmująca wsparcie finansowe dla mikroprzedsiębiorców o łącznej wartości 25 mld zł; oraz
- (ii) **Tarcza Finansowa dla MŚP**, obejmująca wsparcie finansowe dla małych i średnich przedsiębiorstw o łącznej wartości 50 mld zł.

Łączna wartość Programu wynosi 75 mld zł.

1.2. Szczegółowe cele Programu

Nadrzędnymi szczegółowymi celami Programu są:

- (i) udostępnienie mikro, małym i średnim przedsiębiorcom finansowania na warunkach preferencyjnych, w istotnej części bezzwrotnego, dla zapewnienia płynności i stabilności finansowej w okresie poważnych zakłóceń w gospodarce w związku ze skutkami pandemii COVID-19;
- (ii) przekazanie rekompensat finansowych dla przedsiębiorców w związku ze szkodami w postaci utraconych dochodów lub dodatkowych kosztów poniesionych w wyniku pandemii COVID-19;

- (iii) przeciwdziałanie zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki w okresie kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19;
- (iv) stabilizacja finansowa małych i średnich przedsiębiorstw celem ochrony miejsc pracy i bezpieczeństwa finansowego obywateli;
- (v) zapewnienie pomocy finansowej dla sektorów szczególnie silnie dotkniętych skutkami pandemii COVID-19.

Program stanowi realizację Tarczy Antykryzysowej mającej na celu przeciwdziałanie gospodarczym skutkom epidemii COVID-19.

1.3. Rola PFR i banków

Realizacja Programu została powierzona Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A. (PFR), który będzie dysponentem środków dystrybuowanych w ramach Programu, a także będzie podejmował decyzje o wypłacie środków. Program będzie finansowany ze środków PFR, w tym głównie środków pozyskanych w drodze emisji przez PFR obligacji na rynku krajowym lub zagranicznym. Finansowanie będzie przyznawane na podstawie wniosku o udzielenie wsparcia **składanego poprzez system bankowości elektronicznej banków**, które zdecydowały się współpracować z PFR przy realizacji Programu.

WAŻNE: Lista banków współpracujących z PFR przy realizacji Programu jest dostępna na stronie internetowej <https://pfr.pl/tarcza.html>.

1.4. Terminy

Wnioski o wsparcie można składać od 29 kwietnia 2020 r.

2. Beneficjenci Programu

2.1. Podmioty, które mogą ubiegać się o wsparcie w ramach Programu

O wsparcie w ramach Programu może ubiegać się każdy podmiot, który spełnił **jednocześnie** następujące warunki („Beneficjent”):

- 2.1.1.** jest przedsiębiorcą, tj. osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której przyznano zdolność prawną, wykonującą działalność gospodarczą, bądź wspólnikiem spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej:
- (i) zatrudniającym co najmniej 1 pracownika oraz nie więcej niż 9 pracowników (nie uwzględniając osoby Beneficjenta będącego osobą fizyczną) oraz którego roczny obrót lub suma bilansowa nie przekracza kwoty 2 mln EUR – mikroprzedsiębiorca („Mikrofirma”); bądź
 - (ii) zatrudniającym do 249 pracowników (nie uwzględniając osoby Beneficjenta będącego osobą fizyczną) oraz którego roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR; przy czym nie jest Mikrofirmą lub nie jest beneficjentem Programu DP – małe i średnie przedsiębiorstwo („MŚP”).

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba pracowników	ORAZ	Obrót netto	LUB	Suma aktywów bilansu
MŚP	< 250		≤ EUR 50 mln		≤ EUR 43 mln
Mikrofirma	< 10		≤ EUR 2 mln		≤ EUR 2 mln

KWESTIE PRAKTYCZNE

Status przedsiębiorcy: Przedsiębiorcą są też spółdzielnie, stowarzyszenia, fundacje, jeżeli prowadzą działalność gospodarczą.

Dzień, na który spełniane są kryteria Mikrofirmy i MŚP: Spełnienie kryteriów Mikrofirmy i MŚP ustalane jest w oparciu o liczbę pracowników na dzień 31 grudnia 2019 r. Roczny obrót lub suma bilansowa zasadniczo powinny dotyczyć roku 2019. Obrót i sumę bilansową należy ustalać zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz UE L 187/1 z 26.6.2014).

Liczba zatrudnionych / pracowników na potrzeby ustalenia statusu Mikrofirmy i MŚP: Zgodnie z założeniami Programu, na potrzeby ustalenia statusu Mikrofirmy i MŚP pracownikami są osoby związane z Beneficjentem stosunkiem pracy w przeliczeniu na pełne etaty, nie uwzględniając pracowników przebywających na urloпах macierzyńskich, urloпах na warunkach urlopu macierzyńskiego, urloпах ojcowskich, urloпах rodzicielskich i urloпах wychowawczych, a także zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego.

Przykład

Beneficjent zatrudniał na dzień 31 grudnia 2019 r. 3 osoby na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu oraz 10 osób na podstawie umowy zlecenia. Taki Beneficjent zostanie zakwalifikowany jako Mikrofirma (pod względem zatrudnienia) z uwagi na fakt, iż 10 osób współpracujących z Beneficjentem na podstawie umowy zlecenia, na potrzeby ustalenia statusu Mikrofirmy i MŚP, nie jest liczonych jako pracownicy. Należy również pamiętać, że na potrzeby pomocy w ramach Tarczy dla Mikrofirm liczba pracowników liczona jest z wyłączeniem właściciela, co w praktyce uniemożliwi uzyskanie dofinansowania przez jednoosobową działalność gospodarczą, w ramach której występuje jedynie właściciel.

UWAGA: Sposób ustalania stanu zatrudnienia różni się w zależności od tego, czy ustalany jest na potrzeby: (i) uznania Beneficjenta za Mikrofirmę i MŚP albo (ii) ustalenia kwoty subwencji i badania przesłanek do umorzenia subwencji.

- 2.1.2.** odnotowuje spadek obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) o co najmniej 25% w dowolnym miesiącu po 1 lutego 2020 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca lub analogicznego miesiąca ubiegłego roku w związku zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19.

UWAGA: Pierwszym miesiącem po 1 lutego 2020 r. jest marzec 2020 r. W konsekwencji do końca kwietnia, jako pierwszy miesiąc, w którym Beneficjent odnotował spadek przychodów ze sprzedaży, może zostać wskazany marzec 2020 r.

UWAGA: Co do przykładów dotyczących spadku obrotów, patrz punkt 5.1.1 poniżej.

- 2.1.3.** na dzień składania wniosku **prowadzi działalność gospodarczą, nie otworzył likwidacji** na podstawie KSH oraz na dzień złożenia wniosku nie zostało wobec niego otwarte **postępowanie upadłościowe** na podstawie Ustawy Prawo upadłościowe albo **postępowanie restrukturyzacyjne** na podstawie Ustawy Prawo restrukturyzacyjne.

KWESTIA PRAKTYCZNA:

Chwila otwarcia postępowania likwidacyjnego: Do otwarcia postępowania likwidacyjnego dochodzi z chwilą podjęcia przez wspólników, zgromadzenie wspólników, walne zgromadzenie decyzji (uchwały) w przedmiocie rozwiązania spółki i otwarcia likwidacji.

Chwila otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego/upadłościowego: Przez otwarcie postępowania rozumie się chwilę wydania przez sąd postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, postanowienia o zatwierdzeniu układu lub postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

- 2.1.4.** jest przedsiębiorcą: (i) który posiada rezydencję podatkową na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego, (ii) który jest zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (działalność gospodarcza Beneficjenta została zarejestrowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w Krajowym Rejestrze Sądowym albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) oraz (iii) którego główny beneficjent rzeczywisty (tj. beneficjent rzeczywisty w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 1 Ustawy AML wywierający największy decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez Beneficjenta spośród innych beneficjentów rzeczywistych) nie posiada rezydencji podatkowej w tzw. rajach podatkowych (tj. jurysdykcjach niechętnych współpracy w celach podatkowych w rozumieniu Konkluzji Rady ws. Rajów Podatkowych).

WAŻNE: Odejście od tej zasady możliwe jest w sytuacji zobowiązania Beneficjenta i/lub jego głównego beneficjenta rzeczywistego do przeniesienia rezydencji podatkowej na teren Europejskiego Obszaru Gospodarczego w terminie do 9 miesięcy od dnia udzielenia finansowania w ramach Programu.

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Rezydencja podatkowa: Przez rezydencję podatkową należy rozumieć posiadanie statusu rezydenta dla celów podatkowych, zgodnie z prawem właściwym dla co najmniej jednego państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W przypadku Polski – przez rezydencję podatkową na terytorium Polski należy rozumieć zasadniczo:

- (i) w przypadku osoby fizycznej – posiadanie na terytorium Polski centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub przebywanie na terytorium Polski dłużej niż 183 dni w roku podatkowym,
 - (ii) w przypadku podatnika podatku dochodowego od osób prawnych – posiadanie siedziby lub faktycznego zarządu na terytorium Polski
- o ile odpowiednia umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska, nie stanowi inaczej.

Raje podatkowe: Przez raje podatkowe należy rozumieć następujące jurysdykcje: Samoa Amerykańskie, Kajmany, Fidżi, Guam, Oman, Palau, Panama, Samoa, Seszele, Trynidad i Tobago, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych oraz Vanatu.

Przykład

Główny beneficjent rzeczywisty danego Beneficjenta (polskiego rezydenta podatkowego) jest obywatelem Stanów Zjednoczonych, który nie posiada na terytorium Polski ośrodka interesów życiowych, tj. stale zamieszkuje i jest zatrudniony poza Polską oraz jednocześnie posiada status rezydenta dla celów podatkowych Wysp Dziewiczych Stanów Zjednoczonych, zgodnie z tamtejszym prawem. Na potrzeby Programu przyjmuje się, że taki Beneficjent nie spełnia warunku wskazanego w punkcie 2.1.4, gdyż jego główny beneficjent rzeczywisty posiada rezydencję podatkową w tzw. raju podatkowym.

Przykład

Główny beneficjent rzeczywisty danego Beneficjenta (polskiego rezydenta podatkowego) jest obywatelem Luksemburga, w którym spędza większą część roku i posiada status rezydenta dla celów podatkowych, zgodnie z prawem luksemburskim. Na potrzeby Programu przyjmuje się, że taki Beneficjent spełnia warunek wskazany w punkcie 2.1.4, gdyż jego główny beneficjent rzeczywisty nie posiada rezydencji podatkowej w tzw. raju podatkowym.

Beneficjent rzeczywisty: Przez beneficjenta rzeczywistego należy rozumieć wszystkie osoby: (1) które sprawują bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad Beneficjentem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez Beneficjenta, lub (2) w imieniu których Beneficjent wnioskuje o wsparcie w ramach Programu.

Identyfikacja beneficjenta rzeczywistego: Identyfikacja głównego beneficjenta rzeczywistego przebiega dwustopniowo, tj. w pierwszej kolejności dokonywana jest identyfikacja każdego beneficjenta rzeczywistego danego Beneficjenta w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 1 Ustawy o AML, a w drugiej kolejności ustalenie głównego beneficjenta rzeczywistego spośród wszystkich zidentyfikowanych beneficjentów rzeczywistych.

Identyfikacja beneficjenta rzeczywistego różni się w zależności od formy prawnej danego Beneficjenta, np.:

- (i) w przypadku Beneficjenta będącego spółką z o.o. lub niepubliczną spółką akcyjną – jego beneficjentem rzeczywistym będą wszystkie osoby fizyczne spełniające jeden z następujących warunków: (1) będące udziałowcem lub akcjonariuszem Beneficjenta, którym przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji Beneficjenta, (2) dysponujące więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym Beneficjenta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu, (3) sprawujące kontrolę nad Beneficjentem lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji Beneficjenta, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie Beneficjenta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu, (4) sprawujące kontrolę nad Beneficjentem poprzez posiadanie w stosunku do niego uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości, lub (5) jeśli nie można ustalić beneficjenta rzeczywistego w sposób, o którym mowa w pkt. (1)-(4) – zajmujące wyższe stanowisko kierownicze w spółce Beneficjenta;
- (ii) w przypadku Beneficjenta będącego spółką akcyjną (publiczną) – jego beneficjentem rzeczywistym będą osoby fizyczne uznawane za podmiot dominujący w stosunku do takiego Beneficjenta (w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy o ofercie publicznej) lub – jeśli podmiot dominujący nie jest osobą fizyczną – beneficjent rzeczywisty takiego podmiotu dominującego. Podmiotem dominującym jest podmiot w sytuacji, gdy: (1) posiada bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty większość głosów w organach Beneficjenta, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub (2) jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków organów zarządzających lub nadzorczych Beneficjenta, lub (3) więcej niż połowa członków zarządu podmiotu dominującego jest jednocześnie członkami zarządu, prokurentami lub osobami pełniącymi funkcje kierownicze Beneficjenta bądź innego podmiotu pozostającego z tym Beneficjentem w stosunku zależności;

- (iii) w przypadku Beneficjenta będącego spółką osobową (spółką jawną, partnerską, komandytową lub komandytowo-akcyjną) lub spółką cywilną – beneficjentem rzeczywistym będą, co do zasady, wszyscy wspólnicy (o ile są osobami fizycznymi) takiej spółki;
- (iv) w przypadku Beneficjenta będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą – przyjmuje się, że taki Beneficjent jest jednocześnie swoim beneficjentem rzeczywistym, o ile nie ma przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na fakt sprawowania kontroli nad nim przez inną osobę fizyczną.

Identyfikacja głównego beneficjenta rzeczywistego danego Beneficjenta polega na ustaleniu beneficjenta rzeczywistego, który:

- (i) jest jedynym zidentyfikowanym beneficjentem rzeczywistym danego Beneficjenta; albo
- (ii) jeżeli zidentyfikowano więcej niż jednego beneficjenta rzeczywistego danego Beneficjenta – jest beneficjentem rzeczywistym wywierającym największy decydujący wpływ (albo beneficjentami rzeczywistymi wywierającymi taki sam największy decydujący wpływ) na czynności lub działania podejmowane przez Beneficjenta spośród wszystkich beneficjentów rzeczywistych danego Beneficjenta według oceny PFR.

Przykład

Beneficjent jest spółką z o.o., która posiada sześciu udziałowców będących osobami fizycznymi, z czego dwóm udziałowcom przysługuje po 30% ogólnej liczby udziałów oraz ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników Beneficjenta, a pozostałym czterem udziałowcom po 10% ogólnej liczby udziałów oraz ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników Beneficjenta. Przy czym udziałowcy posiadający 30% ogólnej liczby udziałów oraz ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników Beneficjenta zawarli pomiędzy sobą umowę wspólników, wskutek której mają wspólnie decydujący głos we wszystkich sprawach zastrzeżonych dla zgromadzenia wspólników Beneficjenta. Na potrzeby Programu przyjmuje się, że głównymi beneficjentami rzeczywistymi takiego Beneficjenta będzie dwóch udziałowców, którym przysługuje po 30% ogólnej liczby udziałów oraz ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników Beneficjenta.

Przykład

Beneficjent jest spółką akcyjną (publiczną), która ma jednego akcjonariusza będącego osobą fizyczną i posiadającego 51% ogólnej liczby akcji oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Beneficjenta oraz 20 innych akcjonariuszy posiadających łącznie 49% ogólnej liczby akcji oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Beneficjenta. Na potrzeby Programu przyjmuje się, że głównym beneficjentem rzeczywistym takiego Beneficjenta będzie wyłącznie akcjonariusz posiadający 51% ogólnej liczby akcji oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Beneficjenta.

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Przedsiębiorca posiadający i/lub którego główny beneficjent rzeczywisty posiada rezydencję podatkową w raju podatkowym: Przedsiębiorca prowadzący zarejestrowaną działalność gospodarczą w Polsce, ale posiadający rezydencję podatkową lub którego główny beneficjent rzeczywisty posiada rezydencję podatkową w tzw. raju podatkowym, może ubiegać się o wsparcie w ramach Programu pod warunkiem zobowiązania się przez niego i/lub jego głównego beneficjenta rzeczywistego do przeniesienia rezydencji podatkowej na teren Europejskiego Obszaru Gospodarczego w terminie do 9 miesięcy od dnia udzielenia finansowania w ramach Programu.

2.1.5. prowadził działalność na dzień 31 grudnia 2019 r.;**KWESTIA PRAKTYCZNA:**

Zawieszona działalność gospodarcza: Warunek ten nie znajdzie zastosowania w przypadku, gdy na dzień 31 grudnia 2019 r. działalność przedsiębiorcy była zawieszona. Z kolei przedsiębiorca, który zawiesił działalność po 31 grudnia 2019 r., a odwiesił przed złożeniem wniosku, co do zasady może się starać o wsparcie w ramach Programu, przy czym należy zwrócić uwagę, że muszą być spełnione również inne przesłanki do udzielenia wsparcia w ramach Programu. Również na przykład przy wsparciu dla Mikrofirm zawieszenie działalności na dzień ustalenia liczby pracowników na potrzeby wyliczenia poziomu subwencji finansowej mogłoby skutkować brakiem możliwości udzielenia subwencji (przedsiębiorca najprawdopodobniej nie zatrudniałby żadnych pracowników na dzień ustalania poziomu zatrudnienia).

2.1.6. który na dzień 31 grudnia 2019 r. lub na dzień złożenia wniosku nie zalegał z płatnościami podatków i składek na ubezpieczenia społeczne;

KWESTIA PRAKTYCZNA:

Sposób ustalania niezalegania:

- A. Firma nie zalega na dzień 31 grudnia 2019 r. i nie zalega na dzień złożenia wniosku → Beneficjent spełnia warunek niezalegania
- B. Firma zalega na dzień 31 grudnia 2019 r., a nie zalega na dzień złożenia wniosku → Beneficjent spełnia warunek niezalegania
- C. Firma nie zalega na dzień 31 grudnia 2019 r., a zalega na dzień złożenia wniosku → Beneficjent spełnia warunek niezalegania
- D. Firma zalega na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz zalega na dzień złożenia wniosku → Beneficjent nie spełnia warunku niezalegania

Rozłożenie płatności podatków i składek na raty, odroczenie płatności, znikome zadłużenie: Rozłożenie płatności na raty lub jej odroczenie bądź zaleganie z płatnościami podatków i składek na ubezpieczenia społeczne nieprzekraczające trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej (aktualnie – 8,70 zł) nie jest uznawane za zaległość.

2.1.7. nie prowadzi działalności w zakresie:

- (i) produktów lub usług, które mogą skutkować ograniczeniem bądź naruszeniem wolności indywidualnych lub/oraz praw człowieka;
- (ii) działalności prowadzonej przez instytucje kredytowe, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, firmy inwestycyjne, instytucje pożyczkowe, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji, fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne i inne przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania oraz podmioty zarządzające aktywami, dostawców usług płatniczych oraz inne instytucje finansowe, a także agencje ratingowe; lub
- (iii) obszarów wątpliwych z powodów etyczno-moralnych.

UWAGA: W przypadku, gdy po zweryfikowaniu przez PFR oświadczeń złożonych przez Beneficjenta na etapie wypełniania formularza oraz zawierania umowy o subwencję finansową okaże się, że oświadczenia były nieprawdziwe, PFR może podjąć decyzję o zobowiązaniu Beneficjenta do natychmiastowego zwrotu całości lub części otrzymanej subwencji finansowej.

3. Procedura składania wniosków o wsparcie i udzielania wsparcia

3.1. Aplikacja poprzez bankowość elektroniczną

Wniosek o wsparcie jest składany **wyłącznie poprzez system bankowości elektronicznej banku** biorącego udział w Programie na udostępnionym tam formularzu. Wniosek może zostać złożony przez jedną osobę, która spełni łącznie następujące warunki:

- 3.1.1.** posiada dostęp do bankowości elektronicznej Beneficjenta;
- 3.1.2.** jest uprawniona do realizacji przelewów lub do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta;
- 3.1.3.** złoży oświadczenie, iż (i) jest rzeczywiście uprawniona do samodzielnej reprezentacji Beneficjenta, w tym do złożenia wniosku, zawarcia umowy subwencji oraz dokonywania wszelkich innych czynności związanych z jej zawarciem i wykonaniem; (ii) wszystkie przedstawione we wniosku informacje oraz złożone tam oświadczenia są zgodne z prawdą; oraz (iii) jest świadoma odpowiedzialności karnej za przedstawienie fałszywych informacji oraz złożenie fałszywych oświadczeń w związku z procesem ubiegania się o finansowanie;
- 3.1.4.** ma możliwość podpisania wniosku przy wykorzystaniu bankowych narzędzi autoryzacyjnych.

KWESTIA PRAKTYCZNA:

Osoba składająca wniosek: Wniosek może zostać złożony przez Beneficjenta zgodnie z zasadami reprezentacji bądź też inną osobę, która została należycie umocowana przez Beneficjenta do złożenia wniosku i zawarcia umowy subwencji, np. na podstawie pełnomocnictwa.

Przykład

Beneficjent jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a do jej reprezentacji upoważnionych jest dwóch członków zarządu działających łącznie. Wniosek może zostać złożony i podpisany tylko przez jednego z nich, po złożeniu oświadczenia, iż jest on upoważniony do reprezentacji spółki w zakresie procesu uzyskiwania wsparcia. Analogiczne uprawnienia będą przysługiwały np. księgowemu Beneficjenta, który – co do zasady – ma dostęp do bankowości elektronicznej firmy. W przedstawionym scenariuszu, aby wniosek i umowa mogły zostać podpisane przez jednego członka zarządu, konieczne jest udzielenie pełnomocnictwa jednemu z członków zarządu lub innej osobie przez dwóch członków zarządu działających łącznie.

Formularz wniosku, który wypełniany będzie przez osobę reprezentującą Beneficjenta, zawierał będzie niezbędne dane pozwalające na weryfikację spełnienia przesłanek do uzyskania statusu Beneficjenta określonych w Punkcie 2.1 powyżej, a także pola dotyczące wysokości wnioskowanego wsparcia. Po poprawnym wypełnieniu i podpisaniu wniosku zostanie wygenerowana umowa subwencji finansowej.

WAŻNE: Zdolność kredytowa Beneficjenta nie będzie stanowić warunku udzielenia wsparcia.

3.2. Udzielenie wsparcia

Udzielenie wsparcia, modyfikacja zakresu lub odmowa udzielenia nastąpi w oparciu o dane udostępnione we wniosku, w szczególności w zakresie zgodności złożonych oświadczeń z rejestrami publicznymi. Po rozpatrzeniu danych zostanie wydana jedna z poniższych decyzji:

- 3.2.1. Decyzja pozytywna uznająca całą kwotę wnioskowaną przez Beneficjenta** – w takim przypadku Beneficjent otrzyma całą wnioskowaną kwotę przelewem na podany rachunek bankowy, a bank przekaże Beneficjentowi decyzję PFR;
- 3.2.2. Decyzja pozytywna o przyznaniu wsparcia w kwocie niższej niż wnioskowana** – w takim przypadku Beneficjent otrzyma przelewem na podany rachunek bankowy kwotę wskazaną w decyzji PFR, a w pozostałym zakresie będzie uprawniony do złożenia odwołania po wcześniejszym wyjaśnieniu zastrzeżeń wskazanych w informacji o powodach obniżenia kwoty wsparcia – w decyzji PFR wskazana będzie przyczyna przyznania niższej kwoty subwencji finansowej;

3.2.3. Decyzja negatywna – w takim przypadku Beneficjent nie otrzyma jakiegokolwiek części kwoty wskazanej we wniosku, jednakże będzie uprawniony do ponownego złożenia wniosku po wcześniejszym wyjaśnieniu zastrzeżeń wskazanych w informacji o powodach odrzucenia złożonego wniosku.

PFR w celu weryfikowania prawdziwości oświadczeń złożonych przez Beneficjentów może pozyskiwać informacje m.in. od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rachunek bankowy podany przez Beneficjenta powinien być firmowym rachunkiem rozliczeniowym prowadzonym w PLN dla Beneficjenta składającego wniosek (weryfikacja przynależności rachunku bankowego będzie odbywała się po numerze NIP Beneficjenta). W szczególności rachunek podany do wypłaty subwencji nie może być rachunkiem technicznym, kredytowym, rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym prowadzonym dla osoby fizycznej czy np. rachunkiem karty kredytowej.

UWAGA: Środki z subwencji finansowej mogą zostać przekazane na rachunek bieżący, w którym udostępniony jest kredyt lub linia kredytowa, pod warunkiem, że klient na nowo wykorzysta środki ze spłaconego limitu kredytowego do pokrycia kosztów bieżącej działalności gospodarczej.

Udzielenie wsparcia, w przypadku wydania decyzji pozytywnej przez PFR, może zostać uzależnione od ustanowienia i przekazania PFR przez Beneficjenta wymaganych zabezpieczeń.

3.3. Proces odwoławczy

W przypadku otrzymania decyzji o przyznaniu wsparcia w niższej kwocie niż wnioskowana Beneficjent będzie mógł złożyć odwołanie celu uzyskania pełnej kwoty wnioskowanego wsparcia, po wcześniejszym wyjaśnieniu zastrzeżeń wskazanych w informacji o powodach obniżenia kwoty wsparcia. Beneficjent ma możliwość złożenia nie więcej niż dwóch odwołań, przy czym pierwsze odwołanie może zostać złożone nie wcześniej niż 11 maja 2020 r. W przypadku otrzymania negatywnej decyzji Beneficjent może złożyć nowy wniosek.

KWESTIA PRAKTYCZNA:**Rozbieżność danych zawartych w rejestrach ZUS lub Urzędu Skarbowego:**

Częstym powodem odrzucenia wniosku może być rozbieżność danych zawartych w rejestrach ZUS lub Urzędu Skarbowego ze stanem deklarowanym we wniosku. Z tych względów warto już przed złożeniem wniosku zweryfikować: (i) stan zaległości w rejestrach tych instytucji, aby zminimalizować ryzyko odrzucenia wniosku, lub (ii) wymiar czasu pracy pracowników zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych.

Kwota wnioskowana przez Beneficjenta w pierwotnym wniosku wyznacza zawsze maksymalną kwotę, którą Beneficjent może otrzymać w wyniku dwóch możliwych odwołań. W odwołaniu Beneficjent zobowiązany jest wskazać kwotę różnicy pomiędzy kwotą wnioskowaną przez Beneficjenta w pierwotnym wniosku a tym, co już zostało wypłacone.

Przykład

W pierwotnym wniosku Beneficjent zadeklarował 9 pracowników, wnioskował o maksymalną kwotę odpowiadającą 9 pracownikom. Po weryfikacji PFR stwierdził, że Beneficjent zatrudnia 8 pracowników, i wypłacił kwotę odpowiadającą 8 pracownikom. Po złożonym przez Beneficjenta odwołaniu, według informacji potwierdzonych w ZUS, Beneficjent zatrudnia 11 pracowników – maksymalna kwota, którą Beneficjent może otrzymać w wyniku dwóch możliwych odwołań, równa się kwocie odpowiadającej 9 pracownikom. W wyniku odwołania PFR wypłaci kwotę równą iloczynowi bazowej kwoty subwencji i liczby 9 pomniejszoną o kwotę wypłaconą pierwotnie.

Odwołanie:

- 3.3.1.** może zostać złożone przez inną osobę reprezentującą Beneficjenta (osoba ta musi spełniać wymogi wskazane w 3.1.1-3.1.4 Poradnika);
- 3.3.2.** musi być złożone w tym samym banku, w którym składany był wniosek pierwotny, nawet jeśli wniosek pierwotny został odrzucony;
- 3.3.3.** musi zawierać ID wniosku pierwotnego;
- 3.3.4.** może dotyczyć jedynie kwoty różnicy (w przypadku uznania pierwotnego wniosku jedynie w części);
- 3.3.5.** musi zawierać wszystkie oświadczenia takie jak we wniosku pierwotnym, w tym:
 - (i) wszystkie oświadczenia wiedzy na temat Beneficjenta i jego sytuacji gospodarczej; oraz
 - (ii) wszystkie oświadczenia własne osoby składającej wniosek (potwierdzające posiadanie pełnomocnictwa, o odpowiedzialności karnej, RODO itd.), nawet jeśli odwołanie składa ta sama osoba, która podpisywała umowę o subwencję finansową;

- 3.3.6.** może zostać złożone nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia zawarcia umowy subwencji finansowej.

WAŻNE: Wnioski złożone po terminie będą odrzucane.

W przypadku podjęcia pozytywnej decyzji przez PFR w wyniku złożonego odwołania Beneficjent otrzymuje z PFR kwotę opiewającą na kwotę podwyższenia. Proces wypłaty spornej kwoty subwencji finansowej przebiega tak samo jak kwoty przyznanej na podstawie pierwszego wniosku.

Beneficjent nie ma możliwości wnioskowania o podwyższenie subwencji finansowej na podstawie odwołania w przypadku, gdy jego pierwszy wniosek:

- 3.3.1.** został zaakceptowany w kwocie, o jaką wtedy wnioskował;
- 3.3.2.** został odrzucony (w takim przypadku składa nowy wniosek);
- 3.3.3.** nie został jeszcze rozpatrzony przez PFR.

4. Instrumenty Finansowe Programu

4.1. Subwencja finansowa

Instrumentem finansowym przewidzianym przez Program w celu udzielenia wsparcia Beneficjentom jest subwencja finansowa PFR. Subwencja udzielana będzie na podstawie umowy o udzielenie subwencji finansowej, której zawarcie przez Beneficjenta jest konieczne i niezbędne dla otrzymania subwencji. Subwencja będzie miała w znacznej mierze charakter bezzwrotny, uzależniony od spełnienia przez Beneficjenta dodatkowych warunków. Po spełnieniu warunków określonych w Programie do 75% otrzymanej subwencji może nie podlegać zwrotowi.

W tej chwili Program nie przewiduje udzielania wsparcia w jakiegokolwiek innej formie niż subwencja finansowa (np. w formie objęcia udziałów Beneficjenta przez PFR).

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Bezzwrotny charakter subwencji: Zasadniczo nie jest możliwe otrzymanie subwencji bezzwrotnej w całości. Założenie Programu jest takie, aby co najmniej 25% kwoty subwencji podlegało – co do zasady – zwrotowi niezależnie od okoliczności. Szczegółowe zasady zwrotu subwencji oraz wysokość zwracanej kwoty opisane zostały w dalszej części niniejszego Poradnika.

Zgody organów antymonopolowych na otrzymanie subwencji: Beneficjent nie musi ubiegać się o zgodę Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na udzielenie wsparcia z Tarczy Finansowej PFR. Ponadto z uwagi na to, że wsparcie przyznawane jest na podstawie programu pomocowego zaakceptowanego przez Komisję Europejską, poszczególni Beneficjenci nie będą również musieli występować do Komisji Europejskiej o zgodę na udzielenie wsparcia.

4.2. Przeznaczenie otrzymanej kwoty subwencji

Subwencja otrzymana przez Beneficjenta będzie mogła zostać wykorzystana przez Beneficjenta wyłącznie w zakresie dozwolonych Programem celów. Program uniemożliwia rozporządzenie uzyskaną subwencją na cele niezwiązane bezpośrednio z prowadzoną działalnością.

Beneficjent będzie uprawniony do wykorzystania otrzymanej subwencji na pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej. Pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej jest kategorią szeroką i obejmuje większość kosztów stałych i codziennych wynikających z lub niezbędnych dla prowadzonej działalności, w tym – co do zasady – także wypłatę wynagrodzeń dla pracowników, opłacenie czynszu lub spełnienie świadczeń z umów zawartych z kontrahentami. Otrzymana subwencja będzie mogła zostać wykorzystana na przedterminową spłatę kredytów do maksymalnej wysokości 25% wartości subwencji. W żadnym wypadku natomiast subwencja nie będzie mogła zostać wykorzystana w celu dokonania rozliczeń z podmiotami powiązanymi. Obowiązywał będzie całkowity zakaz przeznaczania środków z subwencji finansowej na jakiegokolwiek płatności do właściciela oraz do osób lub podmiotów powiązanych z właścicielem przedsiębiorstwa. Ponadto subwencja nie będzie mogła służyć finansowaniu nabycia (przejęcia) w sposób bezpośredni lub pośredni innego przedsiębiorcy (obowiązywał będzie zakaz wykorzystania subwencji w celu akwizycji).

Szczegółowe warunki wsparcia finansowego oraz zobowiązania Beneficjenta określać będzie umowa zawarta przez PFR z Beneficjentem.

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej: otrzymana przez Beneficjenta subwencja może zasadniczo stanowić pokrycie m.in. wynagrodzeń Pracowników, kosztów zakupu towarów i materiałów, kosztów usług obcych, bieżących kosztów obsługi finansowania zewnętrznego, kosztów najmu (lub innych umów o podobnym charakterze) nieruchomości wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, wszelkich należności o charakterze publicznoprawnym, zakupu urządzeń i innych środków trwałych niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej, z wyłączeniem przeznaczenia środków na nabycie (przejęcie) w sposób bezpośredni lub pośredni innego przedsiębiorcy (zakaz akwizycji).

Ograniczenia wynikające z umowy: Umowa, która zostanie zawarta z Beneficjentem i która stanowić będzie podstawę otrzymania przez niego subwencji, będzie mogła określić inne, dodatkowe warunki rozporządzania otrzymaną subwencją. Ponadto ograniczenia takie mogą wynikać z innych umów, dokumentów i oświadczeń, które wiązać będą Beneficjenta (o czym Beneficjent zostanie poinformowany – co do zasady – przed otrzymaniem subwencji). Zasadniczo ograniczenia nałożone na Beneficjenta w zakresie sposobu wykorzystania otrzymanych środków w drodze umownej nie powinny jednak wykraczać daleko ponad ograniczenia wskazane w samym Programie.

Ograniczenia związane z podmiotami powiązаныmi: Zakaz przeznaczania środków z subwencji finansowej na jakiegokolwiek płatności do właściciela oraz do osób lub podmiotów powiązanych z właścicielem przedsiębiorstwa obejmuje także m.in. wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Przykład

W przypadku, gdy Spółka A jest większościowym wspólnikiem Spółki B i Spółki C (i zarazem spółką dominującą Spółki B i Spółki C), zaś subwencję otrzyma Spółka B, zakaz przeznaczania środków z subwencji finansowej na jakiegokolwiek płatności do podmiotów powiązanych obejmował będzie płatności dokonywane przez Spółkę B na rzecz Spółki A i Spółki C.

Egzekucja z subwencji, zajęcie na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego: Środki przekazane w formie subwencji finansowej Beneficjentowi nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej, chyba że egzekwowana wierzytelność powstała w związku z naruszeniem zasad, na których udzielono danemu Beneficjentowi takiego wsparcia. Środki te, w razie ich przekazania na rachunek bankowy, rachunek oszczędnościowy, rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy oraz rachunek terminowych lokat oszczędnościowych, są także wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.

4.3. Łączenie subwencji z innymi rodzajami wsparcia otrzymanego przez Beneficjenta ze środków publicznych

Może się zdarzyć, że o subwencję z Programu aplikować będą przedsiębiorcy, którym zdarzyło się już otrzymać inne wsparcie dla swojej działalności ze środków publicznych, bądź aplikują lub zamierzają aplikować o takie wsparcie w ramach innego programu. Takie „inne” wsparcie otrzymane przez potencjalnego Beneficjenta ze środków publicznych może być zarówno wsparciem związanym z COVID-19, jak również jakimkolwiek innym wsparciem, w tym także wsparciem finansowym otrzymanym uprzednio przez przedsiębiorcę na rozwój swojej działalności. Ponadto, takie „inne” wsparcie może lub mogło mieć charakter finansowy (podobny do subwencji z Programu), jak i może lub mogło być wsparciem zupełnie innego rodzaju (np. zwolnieniem od opłat publicznych, uczestnictwem w szkoleniach, badaniach itp.).

Kwestia łączenia różnych form i rodzajów wsparcia otrzymywanego przez danego przedsiębiorcę ze środków publicznych powinna być za każdym razem oceniana indywidualnie. Niemniej jednak pomoc kryzysowa z sekcji 3.1 Komunikatu Komisji, udzielana przez PFR Mikrofirmom i MŚP, może być kumulowana z inną pomocą z tej sekcji do łącznego limitu nieprzekraczającego **800 tys. EUR**, zaś w przypadku beneficjentów działających w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie może przekroczyć **120 tys. EUR**, a w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych – **100 tys. EUR**, a także z pomocą przyznaną na podstawie innych sekcji Komunikatu Komisji, w przypadku pomocy przyznanej na podstawie sekcji 3.6 (projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19) i sekcji 3.10 (selektywne subsydia płacowe), w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych do maksymalnej intensywności w tych sekcjach.

WAŻNE: Pomoc publiczna udzielana w ramach Tarczy Finansowej dla Mikrofirm i MŚP z sekcji 3.1 Komunikatu Komisji Europejskiej może być kumulowana z pomocą publiczną z tej sekcji do łącznego limitu nieprzekraczającego 800 tys. EUR. Zasady kumulacji z innymi rodzajami pomocy opisane są [na stronie UOKIK](#).

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Łączenie subwencji ze wsparciem przewidzianym w Tarczy Antykryzysowej, np. ze świadczeniem postojowym lub ulgami podatkowymi: Wsparcie z Programu będzie można łączyć z innymi rodzajami wsparcia związanymi z COVID-19, w szczególności niestanowiącymi pomocy publicznej, takimi jak np. świadczenie postojowe. W przypadku, gdy wsparcie w ramach Programu jest łączone z innymi rodzajami wsparcia związanego z COVID-19 stanowiącego pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce w postaci subwencji i ulg w płatnościach, łączny limit pomocy uzyskanej z różnych źródeł nie może przekroczyć **800 tys. EUR**, zaś w przypadku beneficjentów działających w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie może przekroczyć **120 tys. EUR**, a w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych – **100 tys. EUR**. Dotyczy to np. dodatkowych zwolnień z podatku od nieruchomości. Pewne ograniczenia mogą mieć zastosowanie w przypadku pomocy przyznanej na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19 i selektywnych subsydiów płacowych, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych do maksymalnej intensywności w tych sekcjach.

Łączenie subwencji z Programu i gwarancji na pożyczkę inwestycyjną/obrotową z BGK: Wskazane instrumenty uzupełniają się i można ubiegać się o oba rodzaje wsparcia.

Otrzymanie subwencji a działalność w specjalnej strefie ekonomicznej: Przedsiębiorcy działający w Specjalnych Strefach Ekonomicznych mogą skorzystać ze wsparcia z Tarczy Finansowej PFR.

Łączenie subwencji z pomocą *de minimis*: Wsparcie z Tarczy Finansowej PFR może być łączone z pomocą *de minimis*. Wartość dotychczasowej pomocy *de minimis* nie ma wpływu na możliwą do otrzymania wysokość wsparcia w ramach Tarczy Finansowej PFR.

Maksymalna wysokość wsparcia dla Beneficjentów prowadzących działalność w sektorze rolnictwa i rybołówstwa: Wysokość wsparcia finansowego dla Beneficjentów prowadzących działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie może przekroczyć 120 tys. EUR, a w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych nie może przekroczyć 100 tys. EUR. W przypadku, gdy Beneficjent prowadzący działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury lub produkcji podstawowej produktów rolnych prowadzi również inną działalność, limit, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie będzie miał zastosowania do tej działalności pod warunkiem, że: (i) Beneficjent prowadzi rozdzielną księgowość dla obu tych działalności oraz (ii) inna działalność nie jest działalnością, o której mowa w zdaniu poprzednim.

5. Wysokość udzielanego wsparcia finansowego i warunki jego zwrotu

5.1. Tarcza Finansowa dla Mikrofirm

5.1.1. Maksymalna kwota subwencji

W zakresie Mikrofirm Program nie przewiduje jednego maksymalnego progu subwencji finansowej, który obowiązywałby dla każdego Beneficjenta. Maksymalna kwota subwencji finansowej, jaką Beneficjenci mogą uzyskać w ramach Programu obliczana jest bowiem oddzielnie dla każdego takiego Beneficjenta i zależy ona bezpośrednio od indywidualnie obliczonych wartości dla danego Beneficjenta (tj. kwota ta zależy od liczby zatrudnionych i tzw. kwoty bazowej). W praktyce oznacza to, że maksymalna kwota subwencji może być inna dla przedsiębiorcy A i przedsiębiorcy B nawet pomimo tego, że obaj prowadzą działalność w tej samej branży, na podobnym obszarze lub w podobnej do siebie skali.

Jak wspomniano powyżej – obliczenia maksymalnej kwoty subwencji dokonuje się w oparciu o liczbę pracowników zatrudnionych przez danego Beneficjenta oraz tzw. kwotę bazową, która jest z kolei zależna od spadku przychodów ze sprzedaży danego Beneficjenta na skutek COVID-19. Odpowiedni spadek obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) u Beneficjenta w związku z zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19 jest więc nie tylko warunkiem wstępnym uzyskania subwencji. Wysokość odnotowanego spadku wpływa także na wysokość kwoty bazowej stanowiącej podstawę dla obliczania maksymalnej kwoty subwencji. Program przewiduje trzy progi spadku przychodów:

- (i) spadek o co najmniej 25% i jednocześnie mniej niż 50%;
- (ii) spadek o co najmniej 50% i jednocześnie mniej niż 75%;
- (iii) spadek o co najmniej 75% aż do 100%.

Dla pierwszego progu bazowa kwota subwencji na zatrudnionego wynosi 12 000 złotych; dla drugiego progu – 24 000 złotych, zaś dla trzeciego progu – 36 000 złotych.

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Liczba zatrudnionych / pracownicy: Zgodnie z zasadami Programu i na jego potrzeby (z wyjątkiem, gdy chodzi o liczenie pracowników na potrzeby ustalania statusu Mikrofirmy oraz MŚP) za pracowników uznaje się zarówno osoby pozostające z Beneficjentem w stosunku pracy i zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych, jak również współpracujące z Beneficjentem, niezależnie od formy prawnej (w szczególności na podstawie umów cywilnoprawnych), które były zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych na dzień ustalania stanu zatrudnienia na potrzeby określenia kwoty subwencji finansowej. Przy obliczeniach **nie uwzględnia się** Beneficjenta.

Przykład

Beneficjent zatrudnia 3 osoby na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 2 osoby na podstawie umowy zlecenie (które zgłoszone są przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych). Na potrzeby ustalenia kwoty subwencji liczba pracowników tego Beneficjenta wynosi 5. Należy również pamiętać, że na potrzeby pomocy w ramach Tarczy dla Mikrofirm liczba pracowników liczona jest z wyłączeniem właściciela, co w praktyce uniemożliwi uzyskanie dofinansowania przez jednoosobową działalność gospodarczą, w ramach której występuje jedynie właściciel.

Przykład

Na potrzeby obliczenia liczby pracowników, na wszelkie potrzeby Programu z wyjątkiem ustalania statusu Mikrofirmy i MŚP, uwzględnia się także np. osoby na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, oraz osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych, zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych.

Maksymalna kwota subwencji finansowej obliczana jest poprzez pomnożenie odpowiedniej kwoty bazowej przez odpowiednią liczbę zatrudnionych (obejmującą na potrzeby Programu nie tylko pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy, ale również osoby współpracujące z Beneficjentem i zgłoszone przez niego do ubezpieczeń społecznych). Dokładny sposób obliczania maksymalnej kwoty subwencji wskazany jest w tabeli nr 1 na końcu tego podrozdziału.

Niepełne etaty: Na potrzeby ustalenia wysokości subwencji finansowej należy również uwzględniać pracowników zatrudnionych na niepełne etaty.

Przykład

Beneficjent zatrudnia 2 osoby na podstawie umowy o pracę na pełny etat oraz 2 osoby na ½ etatu. Stan zatrudnienia takiego Beneficjenta w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy wynosi 3 zatrudnionych. W konsekwencji całkowita wartość subwencji dla tego Beneficjenta zostanie obliczona jako iloczyn bazowej kwoty subwencji (w zależności od spadku przychodów ze sprzedaży) oraz liczby 3.

Przykład

Beneficjent zatrudnia 5 osób na podstawie umowy o pracę na pełny etat oraz 3 osoby na ½ etatu. Stan zatrudnienia takiego Beneficjenta w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy wynosi 6 i ½ zatrudnionych. W konsekwencji całkowita wartość subwencji dla tego Beneficjenta zostanie obliczona jako iloczyn bazowej kwoty subwencji (w zależności od spadku przychodów ze sprzedaży) oraz liczby 6 i ½.

Osoby współpracujące: W przypadku osób współpracujących z Beneficjentem, niezależnie od formy prawnej (w szczególności na podstawie umów cywilnoprawnych), zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych na dzień ustalania stanu zatrudnienia na potrzeby określenia kwoty subwencji finansowej każda osoba współpracująca liczona jest jak jeden etat.

Właściwa chwila dla obliczenia liczby zatrudnionych: Liczbę zatrudnionych (w tym osób współpracujących), która ma znaczenie dla maksymalnej kwoty subwencji, ustala się na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o udzielenie subwencji finansowej, lecz tak określona liczba zatrudnionych (w tym osób współpracujących) nie może być wyższa niż zatrudnienie (i) na dzień 31 grudnia 2019 r. albo (ii) na koniec miesiąca odpowiadającego nazwie miesiąca złożenia wniosku w roku poprzednim (według swobodnego wyboru Beneficjenta).

Przykład

Beneficjent zatrudniał odpowiednio 8 osób na dzień 30 kwietnia 2020 r., 7 osób na dzień 31 grudnia 2019 r. i 6 osób na dzień 31 maja 2019 r. (po jednej dodatkowej osobie zatrudniono w lipcu 2019 r. oraz w lutym 2020 r.). Wniosek o subwencję złożony został przez Beneficjenta w maju 2020 r. W takim przypadku liczba zatrudnionych mająca znaczenie dla ustalenia maksymalnej kwoty subwencji wynosi 7 pracowników z uwagi na zatrudnianie 7 pracowników na dzień 31 grudnia 2019 r. (gdyż jest to kwota wyższa, bardziej korzystna dla Beneficjenta, niż 6 osób zatrudnionych na dzień 31 maja 2019 r.). Gdyby na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 maja 2019 r. Beneficjent ten zatrudniał 9 osób (w lutym jeden pracownik zrezygnowałby z pracy u Beneficjenta), wówczas liczba zatrudnionych mająca znaczenie dla ustalenia maksymalnej kwoty subwencji wyniosłaby 8 pracowników.

Wysokość spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży): Warunkiem otrzymania subwencji finansowej jest spadek obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) u danego Beneficjenta o co najmniej 25% w dowolnym miesiącu po 1 lutego 2020 r. w związku zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19. Wysokość spadku przychodów wpływa także na wysokość kwoty bazowej stanowiącej podstawę obliczenia maksymalnej kwoty subwencji. Skalę (wysokość) spadku przychodów ze sprzedaży ustala się w porównaniu do poprzedniego miesiąca kalendarzowego lub analogicznego miesiąca kalendarzowego ubiegłego roku. Program przewiduje trzy progi wyjściowe dla wskazania kwoty bazowej.

Przykład

Beneficjent odnotował spadek obrotów gospodarczych o równo 50%. Na potrzeby wskazania kwoty bazowej taka skala spadku pasuje tego Beneficjenta w progę drugim.

Spadek obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży): Przez spadek obrotów gospodarczych (spadek przychodów ze sprzedaży) należy rozumieć spadek sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczony jako:

- (i) stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po 1 lutego 2020 r. w porównaniu do obrotów z poprzedniego miesiąca kalendarzowego; lub
- (ii) stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnego miesiąca kalendarzowego po 1 lutego 2020 r. w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznego miesiąca kalendarzowego roku poprzedniego.

Przykład

W odniesieniu do tzw. prac i przychodów sezonowych bardziej miarodajne i dogodne dla Beneficjenta może okazać się wskazanie spadku przychodów ze sprzedaży w odniesieniu do analogicznego miesiąca kalendarzowego roku poprzedniego, podczas gdy dla działalności charakteryzującej się przychodem niezależnym od pory roku i sezonu bardziej wskazane może być odniesienie skali spadku przychodów ze sprzedaży do miesiąca poprzedniego. Przed podjęciem decyzji w tym zakresie Beneficjent powinien przeanalizować swoją sytuację, aby otrzymać jak najwyższą kwotę subwencji finansowej.

Tabela nr 1 – maksymalna kwota subwencji

Wsparcie finansowe w złotych		Liczby zatrudnionych osób (bez właściciela)								
Skala spadku przychodów ze sprzedaży	Bazowa kwota subwencji na zatrudnionego	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<25 ; 50%)	12 000	12 000	24 000	36 000	48 000	60 000	72 000	84 000	96 000	108 000
<50% ; 75%)	24 000	24 000	48 000	72 000	96 000	120 000	144 000	168 000	192 000	216 000
<75% ; 100>	36 000	36 000	72 000	108 000	144 000	180 000	216 000	252 000	288 000	324 000

5.1.2. Zasady i warunki zwrotu wsparcia

Otrzymana przez Beneficjenta subwencja finansowa podlega zwrotowi na następujących zasadach:

- (i) w przypadku: (i) zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej (w tym w razie zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej) przez Beneficjenta, (ii) otwarcia likwidacji Beneficjenta (jeżeli dotyczy) lub (iii) otwarcia postępowania upadłościowego/restrukturyzacyjnego Beneficjenta w każdym czasie w ciągu 12 miesięcy od dnia przyznania subwencji – w kwocie stanowiącej 100% wartości subwencji;
- (ii) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez Beneficjenta w każdym czasie przez okres 12 miesięcy od dnia przyznania subwencji, subwencja finansowa podlega zwrotowi:
 - a) w kwocie stanowiącej 25% wartości subwencji finansowej bezwarunkowo; oraz
 - b) w przypadku utrzymania przez Beneficjenta średniej liczby pracowników, z wyłączeniem właściciela (średnie zatrudnienie) w okresie 12 pełnych miesięcy kalendarzowych w stosunku do stanu zatrudnienia (z wyłączeniem właściciela) na koniec miesiąca kalendarzowego poprzedzającego datę złożenia wniosku o udzielenie subwencji finansowej, na poziomie:
 - (I) wyższym niż 100% – w wysokości dodatkowo 0% kwoty subwencji;
 - (II) od 50% do 100% – w wysokości dodatkowo od 0% do 50% kwoty subwencji – proporcjonalnie do skali redukcji zatrudnienia według wzoru poniżej:

Wartość subwencji podlegającej zwrotowi z tytułu redukcji zatrudnienia = wartość subwencji * Skala redukcji zatrudnienia
gdzie

$$\text{Skala Redukcji Zatrudnienia} = - \left(\frac{\text{średnia liczba pracowników przez okres pełnych 12 miesięcy od końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego datę złożenia wniosku}}{\text{liczba pracowników na koniec miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku}} - 1 \right)$$

(III) niższym niż 50% – w wysokości dodatkowo 50% wartości subwencji.

Powyższe warunki podlegają badaniu na koniec 12 miesiąca kalendarzowego, licząc od pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego po dniu udzielenia subwencji finansowej.

W związku z powyższym łącznie Beneficjent, który utrzymał co najmniej 100% poziomu zatrudnienia, może zachować (brak obowiązku zwrotu) 75% całkowitej wartości subwencji finansowej; w przypadku spadku zatrudnienia o więcej niż 50% brak obowiązku zwrotu subwencji dotyczy 25% jej wartości.

W wyjątkowych przypadkach PFR może podjąć decyzję o zmianie zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji finansowej dla Beneficjentów, których spadek przychodów ze sprzedaży wyniósł więcej niż 75%, mając na uwadze indywidualną sytuację danego Beneficjenta.

Warunkami częściowego zwolnienia Beneficjenta z obowiązku zwrotu subwencji finansowej (do maksymalnie kwoty stanowiącej 75% wartości subwencji finansowej) są między innymi:

- (i) spełnienie przez Beneficjenta ewentualnych innych zobowiązań, określonych w umowie dotyczącej przyznania subwencji finansowej; oraz
- (ii) złożenie oświadczenia przez Beneficjenta wraz z załączonym dokumentem potwierdzającym stan zatrudnienia.

Kwota subwencji finansowej, która podlega zwrotowi, jest spłacana w 24 równych miesięcznych ratach, rozpoczynając od 13 miesiąca kalendarzowego, licząc od pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego po dacie wypłaty subwencji finansowej.

Beneficjent może dokonać wcześniejszej spłaty subwencji finansowej po spełnieniu obowiązków wskazanych w umowie subwencji.

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Liczba zatrudnionych / pracownicy: Zgodnie z zasadami Programu za pracowników na potrzeby Programu, poza ustaleniem statusu Mikrofirmy oraz MŚP, uznaje się zarówno osoby pozostające z Beneficjentem w stosunku pracy i zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych, jak również współpracujące z Beneficjentem, niezależnie od formy prawnej (w szczególności na podstawie umów cywilnoprawnych), które były zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych na dzień ustalania stanu zatrudnienia na potrzeby określenia kwoty zwrotu subwencji finansowej. Przy obliczeniach nie uwzględnia się Beneficjenta.

Przykład

Beneficjent zatrudniał niezmiennie w ciągu 12 miesięcy od dnia przyznania subwencji 3 osoby na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu oraz 2 osoby na podstawie umowy zlecenia (zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych). Na potrzeby ustalenia kwoty zwrotu subwencji finansowej liczba pracowników tego Beneficjenta wynosi 5.

Przykład

Na potrzeby obliczenia liczby pracowników na wszelkie potrzeby Programu, poza ustaleniem statusu Mikrofirmy i MŚP, uwzględnia się także m.in. osoby na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych, zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych.

Zawieszenie prowadzenia działalności: Jeżeli działalność gospodarcza Beneficjenta zostanie zawieszona w trakcie 12 miesięcy, licząc od dnia udzielenia subwencji finansowej, wówczas Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu 100% subwencji finansowej. Skutek ten nastąpi z uwagi na to, że Beneficjent faktycznie zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej w trakcie okresu badania, zaś zgodnie z warunkami zwrotu subwencji wymóg prowadzenia działalności musi być spełniony w każdym czasie okresu objętego badaniem. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Przykład

Beneficjent po otrzymaniu subwencji kolejnego dnia zawiesza prowadzenie działalności gospodarczej i wznawia ją przed końcem 12 miesięcy, licząc od dnia udzielenia subwencji finansowej. Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu 100% subwencji.

Utrzymanie stanu zatrudnienia w ciągu 12 miesięcy, licząc od pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego po dniu udzielenia subwencji finansowej: Na potrzeby badania warunków zwrotu subwencji finansowej brana jest pod uwagę średnia liczba pracowników (średnie zatrudnienie) w okresie objętym badaniem. W związku z tym nie ma konieczności utrzymywania dokładnie tych samych pracowników.

Przykład

Beneficjent rozwiązał umowę z pracownikiem, a jednocześnie zawarł umowę z nowym pracownikiem. Liczba pracowników zatrudnionych u Beneficjenta nie ulega zmianie.

Pracownik sam rezygnuje z pracy u Beneficjenta: Kwestia formy rozstania z pracownikiem, jak i strony inicjującej takie rozstanie, nie ma znaczenia dla badania warunków dotyczących zwrotu subwencji finansowej. Ponadto należy zwrócić uwagę, że pod uwagę brana jest średnia liczba pracowników (średnie zatrudnienie) w okresie objętym badaniem.

Przykład

Pracownik wypowiada umowę o pracę, a Beneficjent nie zatrudnia w jego miejsce nowego pracownika w prawie dopuszczalnie formie wynikającej z Tarczy Finansowej dla Mikrofirm. Następuje spadek zatrudnienia u Beneficjenta.

5.2. Tarcza Finansowa dla MŚP

5.2.1. Maksymalna kwota subwencji

Maksymalna kwota subwencji finansowej, jaką Beneficjenci będący MŚP mogą uzyskać w ramach Programu, obliczana jest oddzielnie dla każdego Beneficjenta i zależy bezpośrednio od czynników charakterystycznych dla konkretnego Beneficjenta – od skali spadku jego przychodów ze sprzedaży na skutek COVID-19 oraz poziomu przychodów osiągniętych przez niego w 2019 r. W praktyce oznacza to, że maksymalna kwota subwencji może być inna dla przedsiębiorcy A i przedsiębiorcy B nawet pomimo tego, że obaj prowadzą działalność w tej samej branży, na podobnym obszarze lub w podobnej do siebie skali. W odróżnieniu od Tarczy Finansowej dla Mikrofirm – przy obliczaniu maksymalnej kwoty subwencji dla MŚP nie ma znaczenia liczba zatrudnionych pracowników.

Jak wspomniano powyżej – obliczenia maksymalnej kwoty subwencji dokonuje się w oparciu o skalę spadku przychodów ze sprzedaży danego Beneficjenta oraz poziomu przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez niego w 2019 r. Poprzez spadek przychodów ze sprzedaży należy rozumieć spadek obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) u Beneficjenta w związku z zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19. Spadek ten jest więc nie tylko warunkiem wstępnym uzyskania subwencji

– jego wysokość wpływa bowiem również na wysokość maksymalnej kwoty subwencji. Program dla MŚP przewiduje cztery progi spadku przychodów (przy czym wyłącznie trzy kwalifikują się do uzyskania subwencji):

- (i) spadek o co najmniej 25% i jednocześnie mniej niż 50%;
- (ii) spadek o co najmniej 50% i jednocześnie mniej niż 75%;
- (iii) spadek o co najmniej 75% aż do 100%;
- (iv) brak spadku lub spadek mniejszy niż 25% (próg ten nie kwalifikuje do uzyskania subwencji – tzw. „Próg Zero”).

Dla każdego z progów od (i) do (iii) Program przewiduje inną wartość procentową przychodów osiągniętych przez Beneficjenta w 2019 r. jako podstawę wyliczenia maksymalnej kwoty subwencji.

Jeżeli Beneficjent odnotował spadek, którego wysokość odpowiada progowi pierwszemu (spadek o co najmniej 25% i jednocześnie mniej niż 50%), wówczas maksymalna kwota subwencji stanowić będzie 4% przychodów osiągniętych przez tego Beneficjenta w 2019 r.

Jeżeli Beneficjent odnotował spadek, którego wysokość odpowiada progowi drugiemu (spadek o co najmniej 50% i jednocześnie mniej niż 75%), wówczas maksymalna kwota subwencji stanowić będzie 6% przychodów osiągniętych przez tego Beneficjenta w 2019 r.

Jeżeli Beneficjent odnotował spadek, którego wysokość odpowiada progowi trzeciemu (spadek o co najmniej 75% aż do 100%), wówczas maksymalna kwota subwencji stanowić będzie 8% przychodów osiągniętych przez tego Beneficjenta w 2019 r.

Z uwagi na obowiązujące progi unijne w zakresie dozwolonej pomocy państwa dla przedsiębiorców maksymalna kwota subwencji w żadnym razie nie może przekroczyć 3 500 000 złotych. Próg ten w każdym przypadku jest progiem maksymalnym. Jeżeli więc po obliczeniu spadku przychodów oraz odpowiedniego procenta przychodów osiągniętych przez danego Beneficjenta w 2019 r. z równania wyjdzie kwota większa niż 3 500 000 złotych, Beneficjent otrzyma subwencję w wysokości kwoty maksymalnej, tj. 3 500 000 złotych.

Szczegółowy sposób obliczeń przedstawiony został w tabeli nr 2 poniżej.

Tabela nr 2 – maksymalna kwota subwencji, sposób obliczania maksymalnej kwoty subwencji na podstawie średnich przychodów osiągniętych przez MŚP

Spadek przychodów ze sprzedaży	Kwota subwencji jako % przychodów ze sprzedaży	MŚP Średnio		MŚP Maksymalnie	
		Średni przychód MŚP	Kwota subwencji	Maksymalny przychód do kalkulacji kwoty subwencji	Maksymalna kwota subwencji
<0 ; 25%)	0%	31 300 000	0	225 000 000	0
<25 ; 50%)	4%	31 300 000	1 252 000	225 000 000	3 500 000
<50 ; 75%)	6%	31 300 000	1 878 000	225 000 000	3 500 000
<75% ; 100%>	8%	31 300 000	2 504 000	225 000 000	3 500 000

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Określenie przychodu ze sprzedaży za 2019 r.: Przychód ze sprzedaży osiągnięty przez danego Beneficjenta w 2019 r. należy ustalić w oparciu o przychód wskazany w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok 2019. W przypadku braku obowiązku sporządzania sprawozdania finansowego przez Beneficjenta albo niesporządzenia sprawozdania finansowego za 2019 r. na chwilę składania wniosku przychód należy określić na podstawie innych dostępnych dokumentów, np. na podstawie właściwych deklaracji podatkowych, ksiąg rachunkowych.

Wysokość spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży): Warunkiem otrzymania subwencji finansowej jest spadek u danego przedsiębiorcy obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) o co najmniej 25% w dowolnym miesiącu po 1 lutego 2020 r. w związku z zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19. Wysokość spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) wpływa także na wysokość progu procentowego (4%; 6%; 8%) stanowiącego podstawę obliczenia maksymalnej kwoty subwencji. Skalę (wysokość) spadku przychodów ustala się w porównaniu do poprzedniego miesiąca lub analogicznego miesiąca ubiegłego roku. Program przewiduje cztery progi spadku przychodów, choć tylko trzy z nich uprawniają do otrzymania subwencji.

Przykład

Beneficjent odnotował spadek obrotów gospodarczych o równo 50%. Na potrzeby wskazania kwoty bazowej, taka skala spadku plasuje tego Beneficjenta w progu drugim (spadek o co najmniej 50% i jednocześnie mniej niż 75%).

Spadek obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży): Przez spadek obrotów gospodarczych (spadek przychodów ze sprzedaży) należy rozumieć spadek sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczony jako:

- (i) stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego przypadającego po 1 lutego 2020 r. w porównaniu do obrotów z poprzedniego miesiąca kalendarzowego lub
- (ii) stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnego miesiąca po 1 lutego 2020 r. w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznego miesiąca kalendarzowego roku poprzedniego.

Przykład

W odniesieniu do tzw. prac i przychodów sezonowych bardziej miarodajne i bardziej dogodne dla Beneficjenta może okazać się wskazanie spadku przychodów w odniesieniu do analogicznego miesiąca kalendarzowego roku poprzedniego, podczas gdy dla działalności charakteryzującej się przychodem niezależnym od pory roku i sezonu, bardziej wskazane może być odniesienie skali spadku przychodów do miesiąca poprzedniego.

5.2.2. Zasady i warunki zwrotu wsparcia

Otrzymana przez Beneficjenta subwencja finansowa podlega zwrotowi na następujących zasadach:

- (i) w przypadku: (i) zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej (w tym w razie zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej) przez Beneficjenta, (ii) otwarcia likwidacji Beneficjenta (jeżeli dotyczy) lub (iii) otwarcia postępowania upadłościowego/restrukturyzacyjnego w każdym czasie w ciągu 12 miesięcy od dnia przyznania subwencji – w kwocie stanowiącej 100% wartości subwencji;
- (ii) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez Beneficjenta w każdym czasie przez okres 12 miesięcy od dnia przyznania subwencji:
 - a) w wysokości 25% kwoty subwencji bezwarunkowo; oraz
 - b) w wysokości dodatkowo do 25% kwoty subwencji pomniejszonej o wykazaną przez Beneficjenta Programu skumulowaną stratę gotówkową na sprzedaży w okresie 12 miesięcy, licząc od pierwszego miesiąca, w którym Beneficjent odnotował stratę po 1 lutego 2020 r., lub od miesiąca, w którym udzielona została subwencja, rozumianej w zależności od formy działalności jako:
 - (1) dla Beneficjentów prowadzących pełną rachunkowość gotówkową – odpowiedzialną w rachunku wyników stratę na sprzedaży netto z wyłączeniem

w szczególności kosztów amortyzacji, rezerw i odpisów lub wyniku z przeszacowania lub sprzedaży aktywów;

- (II) dla Beneficjentów rozliczających się na podstawie księgi przychodów i rozchodów – odpowiadającą kwocie wykazanej straty;
 - (III) dla Beneficjentów rozliczających się na podstawie karty podatkowej lub na ryczałcie – obliczoną jako skumulowany spadek przychodów ze sprzedaży; oraz
- c) w przypadku utrzymania przez Beneficjenta średniej liczby pracowników z wyłączeniem właściciela (średnie zatrudnienie) w okresie 12 pełnych miesięcy kalendarzowych od końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego datę złożenia wniosku o udzielenie subwencji finansowej, w stosunku do średniego stanu zatrudnienia (z wyłączeniem właściciela) w 2019 r., obliczanego jako średnia z liczby pracowników na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 30 czerwca 2019 r. na poziomie:
- (I) wyższym niż 100% – w wysokości dodatkowo 0% kwoty subwencji,
 - (II) od 50% do 100% – w wysokości dodatkowo od 0% do 25% kwoty subwencji – proporcjonalnie do skali redukcji zatrudnienia według wzoru poniżej:

Wartość subwencji podlegającej zwrotowi z tytułu redukcji zatrudnienia = wartość subwencji * 50% * Skala redukcji zatrudnienia
gdzie

$$\text{Skala Redukcji Zatrudnienia} = - \left(\frac{\text{średnia liczba pracowników przez okres pełnych 12 miesięcy od końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego datę złożenia wniosku}}{\text{średnia liczba pracowników w 2019 r.}} - 1 \right)$$

- (III) niższym niż 50% – w wysokości dodatkowo 25% kwoty subwencji.

Powyższe warunki podlegają badaniu na koniec 12 miesiąca kalendarzowego, licząc od pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego po dniu udzielenia subwencji finansowej.

Łącznie więc Beneficjent, który utrzymał co najmniej 100% poziom zatrudnienia oraz wykazał stratę gotówkową na sprzedaży większą niż 25% wartości subwencji, może zachować 75% kwoty subwencji w formie bezzwrotnej.

W wyjątkowych przypadkach Polski Fundusz Rozwoju może podjąć decyzję o zmianie warunków umorzenia dla Beneficjentów, których spadek przychodów ze sprzedaży wyniósł więcej niż 75%, mając na uwadze indywidualną sytuację danego Beneficjenta.

Warunkami częściowego zwolnienia Beneficjenta z obowiązku zwrotu subwencji finansowej (do kwoty stanowiącej maksymalnie 75% wartości subwencji finansowej) są:

- (i) spełnienie przez Beneficjenta ewentualnych innych zobowiązań, określonych w umowie o udzielenie subwencji finansowej; oraz
- (ii) złożenie oświadczenia przez Beneficjenta wraz z załączonymi dokumentami finansowymi stwierdzającymi gotówkową stratę na sprzedaży oraz potwierdzającymi stan zatrudnienia.

Kwota subwencji finansowej, która podlega zwrotowi, jest spłacana w 24 równych miesięcznych ratach, rozpoczynając od 13 miesiąca kalendarzowego przypadającego po dacie wypłaty subwencji.

Beneficjent może dokonać wcześniejszej spłaty subwencji finansowej po spełnieniu obowiązków wskazanych w umowie subwencji.

Z tytułu udzielenia subwencji finansowej nie będą pobierane odsetki z wyłączeniem odsetek za opóźnienie w spłatach.

KWESTIE PRAKTYCZNE:

Zawieszenie prowadzenia działalności: Jeżeli działalność gospodarcza Beneficjenta zostanie zawieszona w trakcie 12 miesięcy, licząc od dnia przyznania subwencji finansowej, wówczas Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu 100% subwencji finansowej, ponieważ Beneficjent faktycznie zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej w trakcie okresu badania, a zgodnie z warunkami zwrotu subwencji wymóg prowadzenia działalności musi być spełniony w każdym czasie okresu objętego badaniem – w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Przykład

Beneficjent po otrzymaniu subwencji kolejnego dnia zawiesza prowadzenie działalności gospodarczej i wznowia ją przed końcem 12 miesięcy, licząc od dnia przyznania subwencji finansowej. Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu 100% subwencji.

Utrzymanie stanu zatrudnienia w okresie 12 miesięcy, licząc od pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego po dniu przyznania subwencji finansowej:

Na potrzeby badania warunków zwrotu subwencji finansowej brana jest pod uwagę średnia liczba pracowników (średnie zatrudnienie) w okresie objętym badaniem. W związku z tym nie ma konieczności utrzymywania dokładnie tych samych pracowników.

Przykład

Beneficjent rozwiązał umowę z pracownikiem, a jednocześnie zawarł umowę z nowym pracownikiem. Liczba pracowników zatrudnionych u Beneficjanta nie ulega zmianie.

Pracownik sam rezygnuje z pracy u Beneficjenta: Kwestia formy rozstania z pracownikiem, jak i strony inicjującej takie rozstanie, nie ma znaczenia dla badania warunków dotyczących zwrotu subwencji finansowej. Ponadto należy zwrócić uwagę, że brana jest pod uwagę średnia liczba pracowników (średnie zatrudnienie) w okresie objętym badaniem.

Przykład

Pracownik wypowiedzi umowę o pracę, a Beneficjent nie zatrudnia w jego miejsce nowego pracownika w prawie dopuszczalnie formie wynikającej z Tarczy Finansowej dla MŚP. Następuje spadek zatrudnienia u Beneficjenta.

Wykazanie straty gotówkowej: Strata gotówkowa rozumiana jest różnie dla różnych form prowadzenia rachunkowości, tj. dla: (i) Beneficjentów prowadzących pełną rachunkowość gotówkowa strata na sprzedaży to odzwierciedlona w rachunku wyników strata na sprzedaży netto z wyłączeniem w szczególności kosztów amortyzacji, rezerw i odpisów lub wyniku z przeszacowania lub sprzedaży aktywów, (ii) Beneficjentów rozliczających się na podstawie księgi przychodów i rozchodów jest to kwota wykazanej straty, (iii) Beneficjentów rozliczających się na podstawie karty podatkowej lub na ryczałcie stratę na sprzedaży oblicza się jako skumulowany spadek przychodów ze sprzedaży.

Przykład

Beneficjent będący MŚP i prowadzący księgę przychodów i rozchodów odnotował w ciągu 12 miesięcy po dniu otrzymania subwencji finansowej stratę gotówkową w wysokości 200 000 zł. Wysokość subwencji otrzymanej przez tego Beneficjenta to 900 000 zł. W takim przypadku Beneficjent będzie uprawniony do umorzenia części subwencji z tytułu straty gotówkowej w kwocie do 200 000 zł (25% z 900 000 zł, jednakże nie więcej niż wykazana strata).

Przykład

Beneficjent będący MŚP i prowadzący pełną rachunkowość odnotował w ciągu 12 miesięcy po dniu otrzymania subwencji finansowej stratę gotówkową w wysokości 500 000 zł. Wysokość subwencji otrzymanej przez tego Beneficjenta to 1 500 000 zł. W takim przypadku Beneficjent będzie uprawniony do umorzenia części subwencji z tytułu straty gotówkowej w kwocie do 375 000 zł (25% z 1 500 000 zł, jednakże nie więcej niż wykazana strata).

Liczba zatrudnionych / pracownicy: Zgodnie z zasadami Programu za pracowników na potrzeby Programu, poza ustaleniem statusu Mikrofirmy oraz MŚP, uznaje się zarówno osoby pozostające z Beneficjentem w stosunku pracy i zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych, jak również współpracujące z Beneficjentem, niezależnie od formy prawnej (w szczególności na podstawie umów cywilnoprawnych), które były zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych na dzień ustalania stanu zatrudnienia na potrzeby określenia kwoty zwrotu subwencji finansowej. Przy obliczeniach nie uwzględnia się właściciela.

Przykład

Beneficjent zatrudniał niezmiennie w ciągu 12 pełnych miesięcy kalendarzowych od końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego datę złożenia wniosku o udzielenie subwencji finansowej 3 osoby na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu oraz 2 osoby na podstawie umowy zlecenia (zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych). Na potrzeby ustalenia kwoty zwrotu subwencji finansowej liczba pracowników tego Beneficjenta wynosi 5.

Przykład

Na potrzeby obliczenia liczby pracowników na wszelkie potrzeby Programu, poza ustaleniem statusu Mikrofirmy i MŚP, uwzględnia się także m.in. osoby na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych, zgłoszone przez Beneficjenta do ubezpieczeń społecznych.

6. Sprawozdawczość, monitorowanie

PFR we współpracy z bankami oraz innymi podmiotami obsługującymi Program będzie prowadził ewidencję Beneficjentów oraz udzielonego im wsparcia finansowego. PFR wprowadzać będzie także monitoring udzielania subwencji finansowych oraz ich obsługi, stosując w tym zakresie standardowe procedury ewidencji, raportowania i kontroli, w tym zwłaszcza przeciwdziałania nadużyciom. PFR może współpracować w zakresie sprawozdawczości, raportowania lub monitoringu w szczególności z Krajową Izbą Rozliczeniową, bankami, instytucjami finansowymi, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Ministrem Rozwoju, Ministrem Finansów, Krajową Administracją Skarbową, Krajowym Rejestrem Sądowym oraz pozyskiwać informacje od tych instytucji i organów w zakresie zgodnym z przepisami prawa.

Szczegółowy zakres monitorowania i uprawnień PFR w tym zakresie ustalony zostanie w dokumentacji łączącej Beneficjenta i PFR.

Niezależnie od powyższego PFR będzie przekazywał odpowiednie sprawozdania dotyczące rezultatów planu Skarbowi Państwa.

Opis programu i warunki finansowania

Wykaz skrótów i definicji

Beneficjent: oznacza łącznie Mikrofirmę oraz MŚP, o której mowa w podrozdziale 2.1 Poradnika;

Komunikat Komisji: Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 19 marca 2020 r. Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19;

Konkluzje Rady ws. Rajów Podatkowych: oznacza Konkluzje Rady w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych (2020/C 64/03) (Dz. Urz. UE z 27 lutego 2020 r., nr C 64);

KSH: ustawa z dnia z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych;

Mikrofirma: oznacza przedsiębiorcę, który (nie uwzględniając osoby Beneficjenta będącego osobą fizyczną) zatrudnia od 1 do 9 pracowników włącznie, a jego roczny obrót za 2019 r. lub suma bilansowa w 2019 r. nie przekracza kwoty 2 mln EUR;

Mała i średnia firma lub MŚP: oznacza przedsiębiorcę, który nie jest mikrofirmą lub nie jest Beneficjentem Programu DP (tarcza finansowa PFR dla dużych firm), a jednocześnie (nie uwzględniając osoby Beneficjenta będącego osobą fizyczną) zatrudnia do 249 pracowników włącznie, a przy tym jego roczny obrót za 2019 r. nie przekracza 50 mln EUR lub suma bilansowa za 2019 r. nie przekracza 43 mln EUR;

Poradnik: oznacza niniejszą publikację;

Polski Fundusz Rozwoju lub PFR: oznacza Polski Fundusz Rozwoju S.A. z siedzibą w Warszawie;

Program: oznacza Program rządowy dotyczący wsparcia finansowego Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w związku ze zwalczaniem skutków epidemii COVID-19 w Polsce w ramach rządowej Tarczy Antykryzysowej, określony w dokumencie zatytułowanym Program rządowy – tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm z dnia 27 kwietnia 2020 r., stanowiący załącznik do uchwały Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2020 r.;

Ustawa o SIR: ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. 2019, poz. 1572 z późn. zm.);

Ustawa o ofercie publicznej: ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych ustawy (Dz. U. z 2019 r. poz. 623);

Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy: ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1115);

Ustawa o rachunkowości: ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351);

Ustawa Prawo restrukturyzacyjne: ustawa z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2019 r. poz. 243);

Ustawa Prawo upadłościowe: ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 498);

Tarcza Antykryzysowa: oznacza politykę gospodarczą Rządu RP mającą na celu przeciwdziałanie społecznym i gospodarczym skutkom wywołanym przez COVID-19, której celem jest ochrona miejsc pracy i zapewnienie bezpieczeństwa finansowego oraz zdrowotnego obywateli;

Tarcza Finansowa dla Mikrofirm: oznacza rodzaj wsparcia finansowego wynikającego z Programu i obejmującego wsparcie finansowe dla Mikrofirm o łącznej wartości 25 mld zł;

Tarcza Finansowa dla MŚP: oznacza rodzaj wsparcia finansowego wynikającego z Programu i obejmującego wsparcie finansowe dla MŚP o łącznej wartości 50 mld zł;

Tarcza Finansowa PFR: oznacza Tarczę Finansową dla Mikrofirm oraz Tarczę Finansową dla MŚP.

